

PERUSSUOMALAINEN

TALOUSPOLITIikka

21.1.2019

Perussuomalaisten talouspolitiikan lähtökohtana on kansallinen etu ja sisäinen oikeudenmukaisuus. Kansallinen etu tarkoittaa sitä, että Suomi on suomalaisten edunvalvontakoneisto, eikä julkisen vallan tule harjoittaa politiikkaa, joka on ristiriidassa suomalaisten ja suomalaisen yhteiskunnan kanssa. Sisäinen oikeudenmukaisuus puolestaan merkitsee sitä, että Suomen tulee olla maa, jonka jokainen suomalainen voi kokea olevan hänen asiallaan ja jossa vallitsee vahva yhteenkuuluvuuden tunne.

PERUSSUOMALAISET

Valtion tärkein tehtävä on kansalaisten turvallisuudesta huolehtiminen. Yhtäältä yhteiskunnan tulee taata puitteet, jossa omalla työnteolla tulee pärjätä, ahkeruudesta palkitaan ja menestys sallitaan. Palkasta pitää jäädä käteen ilman että välttämättömät elinkustannukset vievät siitä kohtuuttoman suurta osaa ja vaurastumisen on oltava mahdollista normaalilla työnteolla. Tarvitsemme tavallisen suomalaisen ostovoiman ja omistajuuden vahvistamista, ilman ostovoimaisia kotitalouksia ja yrityksiä ei ole myöskään elinvoimaista taloutta ja hyvinvointia.

Yhteiskuntaan on myös palautettava onnistumisen ja oikeudenmukaisuuden tunne arjessa. Meidän on syytä olla ylpeä peruspalveluita suorittavien henkilöiden kuten opettajien, sairaanhoitajien ja poliisien korkeasta ammattitaidosta ja vastuunkannosta. Yhteiskunnan sisäinen yhteenkuuluvaisuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus on tärkeää turvallisuuden ja hyvinvoinnin perustaksi, ja myös pitkänajan taloudellisen menestyksen perustekijä.

Perinteisen poliittisen vasemmisto-oikeisto akselin sijaan on syytä painottaa jotain, mitä voitaisiin kutsua ”terveen järjen talouspolitiikaksi”. Niin mukavaa kuin rahan jakaminen onkin, julkinen kulutus ei pitkän päälle voi perustua jatkuvaan lisävelkaan. Velkaraha ei ole ilmaista. Matalillakin koroilla velanhoitokulut ovat huomattavat ja ne ovat pois julkisen vallan tehtävien rahoittamisesta, korkeammalla korkotasolla maksukyky voi vaarantua.

Ensimmäinen periaate siis on, että vain sitä jaetaan, mitä on. Emme voi vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen kuluttaa enemmän kuin mitä ansaitsemme ja paikata jatkuva budjettialijäämää velanotolla. Tämä ei ole pelkäämään periaatteellinen kysymys, vaan on muistettava, että Suomi käyttää pelkkiin velanhoitokuluihin vuosittain lähes yhtä paljon rahaa kuin se käytti turvapaikanhakijakriisiin ’sen pahimpana vuonna. Tämä tapahtuu joka vuosi ja se raha on pois niistä perustoiminnoista, jotka ovat julkisen vallan vastuulla.

Toinen, ja vielä tärkeämpi, periaate on, että ensisijaisiin kohteisiin jaetaan ensin. Meidän pitää myös pystyä huomattavasti paremmin priorisoimaan sitä, mihin me käytämme julkisia varoja. Tässäkin suhteessa perussuomalaiset eroavat voimakkaasti sekä perinteisestä vasemmistosta että oikeistosta. Niitä erottava asia ei niinkään ole se, että tuhlataanko vai ei. Kumpikin taho on erittäin halukas tuhlaamaan julkista rahaa toissijaisiin menoihin, esimerkiksi eurooppalaiseen integraatioon tai ennen kaikkea maahanmuuttoon. Ero on lähinnä siinä, halutaanko itse tuottaa toissijaisia toimintoja suoraan valtion rahalla vai otetaanko väliin yksityinen sektori vetämään omat voittonsa välistä.

Niin iloinen asia kuin markkinatalous onkin, yksi-

tyisten toimijoiden ensisijainen tehtävä on tuottaa voittoa omistajilleen. Ei niitä kiinnosta rahoittajan, eli tässä tapauksessa veronmaksajan, etu. Julkisen vallan ja lain-sääntäjän tehtävä on puolustaa sitä. Peruspalveluja ei tule yksityistää ideologisista syistä eikä yksityisyrittäjiä tule päästää niskan päälle asemaan, jossa ne voivat rahastaa hallitsevan markkina-asemansa.

Kaikille viime vuosikymmenten hallituksille, mukaan lukien nykyinen, miljardit ovat pikkurahoja, kun puhutaan maailmanparantamisesta tai maahanmuutosta. Samaa aikaan ollaan köyhiä ja kipeitä, jos puhe kääntyy vaikkapa säädyllisen vanhustenhoidon rahoittamiseen tai homekouluongelman korjaamiseen. Meidän prioriteettimme ovat toisenlaisia. Meille oma kansa tulee ensin. Yhteiskunnan on edistettävä suomalaisten hyvinvointia ja vaurastumista.

Kolmas periaate on, että samalla, kun pitää elää suu sakkia myöten, on myös pyrittävä kasvattamaan sitä sakkia, jotta olisi enemmän jaettavaa. Tämä tarkoittaa tuottavan työn ja yrittämisen edistämistä sekä teollisuutemme ja vientimme kilpailukyvästä huolehtimista.

Tällä hetkellä maailmantaloudessa on paljon epävarmuutta. Samalla meidän on korjattava Suomen taloutta edelleen vaivaavat ongelmat, jotka ovat taloudellisen toimeliaisuuden ja kestävä kasvun esteinä.

JULKISEN SEKTORIN TEHTÄVÄT TÄRKEYSJÄRJESTYKSEEN

- **Velkaantuminen on lopetettava ja menot tulee tasapainottaa, tulevia sukupolvia ei pidä kuormittaa nykyisellä vastuuttomalla politiikalla.**
- **Leikkauslistalle maahanmuuton ja EU-tulonsiirtojen kaltaiset ulkoiset kohteet.**
- **Karsittavaksi myös tuulivoiman syöttötariffit ja ulkomaille maksettavat sosiaalitet.**
- **Investoinnit järkeviin kohteisiin: liikenneväyliin, kohtuuhintaiseen asumiseen, koulutukseen; kotihoidon resursseja ja hoivapaikkoja on lisättävä. Sisäisen turvallisuuden heikkeneminen on katkaistava ja puolustusvoimien toimintakyky on turvattava.**
- **Kriittiset yhteiskunnan toiminnot ja palvelut on pidettävä julkisen sektorin kontrollissa.**
- **Soten julkisia menoja lisäävä ”uudistus” torpattava, perusterveydenhoidon resurssointi kuntoon.**

Julkisella sektorilla tehdään paljon arvokasta suorittavaa työtä. Suomen julkisen sektorin on annettu kuitenkin

vuosikymmenten aikana paisua liian suureksi, vastaavalla tasolla ovat vain Ranska ja Tanska. Kestävyysvajetta on kurottava ja julkisia menoja on kohtuullistettava vastamaan talouden kantokykyä.

Tulevia sukupolvia ei saa kuormittaa nykyisen sukupolven vastuuttomalla politiikalla. Velkaantuminen on lopetettava ja julkiset menot tulee laskea tasolle, joka vastaa eurooppalaisen huipputason sijaan keskitasoa.

Velkaantuminen on tuplattu kuluneen 10 vuoden aikana. Suomen julkinen velka on saatava selvästi ja pysyvästi alle 60 % tason bruttokansantuotteesta. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvinvoinnin rahoittamiseksi julkisen sektorin tehtävät tulee asettaa tärkeysjärjestykseen ja eriteltävä välttämättömät menot epäolennaisista.

Leikkauslistan kärkeen on laitettava menot, joilla on vähiten merkitystä maamme hyvinvointiin, työllisyyteen ja kilpailukykyyn tai joiden vaikutukset ovat suorastaan haitallisia. Leikkaukset on aloitettava maahanmuuton ja EU-tulonsiirtojen kaltaisista ulkoisista kohteista. Suomalaisia on vihdoinkin uskallettava puolustaa eikä jatkaa kansalaisille vahingollista ja kallista nöyristelypolitiikkaa. Leikkauslistalle on otettava myös yritystuet, tuulivoiman syöttötariffit ja ulkomaille maksettavat sosiaalitet.

Julkisen sektorin eri hallintotasoille on tuotava kustannustehokkuutta ja epätarkoituksenmukaisia toimia on kitkettävä. Lisäksi on karsittava toimintakulttuuria, jossa määrärahoille vaikka keksimällä keksitään käyttökohteita, vaikka toisaalla on aitoa tarvetta lisäpanostuksille. Myös on alettava pitämään kiinni siitä, että menoja ei tahallaan alibudjetoida.

Kuntien takausvastuita tulee valvoa paremmin ja julkisille toimijoille tulee tehdä stressitestejä siltä varalta, että taloustilanne huononee tai korkotaso nousee. Ylimääräisiä velvoitteita ja velkaisuutta ei pidä sysätä kunnille.

Näitä periaatteita noudattamalla voidaan saada yli kahden miljardin euron vuotuiset säästöt velkaantumisen taittamiseksi, ilman että palvelut tai talouskasvu oleellisesti kärsivät.

Investoinnit tulee suunnata järkeviin kohteisiin kuten liikenneväyliin, julkisten rakennusten korjaukseen sekä koulutukseen. Finanssipoliittisessa ”elvytyksessä” tulee toimia maltilla ja silloinkin sen tulee kohdistua edellä mainittujen kohteiden kaltaisiin järkeviin investointeihin ja korjausvelan paikkaamiseen. Riskirajoille viety sisäisen turvallisuuden heikentyminen on katkaistava. Poliisin ja rajavartioston lisäksi puolustusvoimat tarvitsee lisäpanostuksia toimintakykynsä turvaamiseksi.

Jotta hyvinvointimme voidaan turvata, kriittiset yhteiskunnan hyvinvointipalvelut on pidettävä jatkossakin

julkisen sektorin kontrollissa. Yksityisellä sektorilla on usein tärkeä rooli palveluntuotannossa, jonka edut tulee valjastaa käyttöön, mutta viime kädessä on muistettava, että yritysten tehtävänä on tuottaa voittoa.

Nykyinen sote-esitys kasvattaa menoja varmasti. Julkisten menojen supistamiseksi koko niin kutsuttu ”uudistus” on torpattava. Sen sijaan nykyistä järjestelmää tulee kehittää ja ensi sijassa laittaa keskeisin ongelmakohta eli perusterveydenhuollon resurssointi kuntoon.

KANSALLINEN ETU EDELLE

- **EU:n ja euron yhteisvastuista on kieltäydyttävä.**
- **Talous- ja rahaliittoa ei pidä syventää, jäsenmailta edellytettävä markkinakuria ja talousvastuuta.**
- **EU-varainkäyttöä on syytä suitsia, EU-tukia karsia ja jäsenmaksuja alennettava.**
- **Vapaakauppaa rehdein säännöin, sopimuksilla ei saa heikentää kansallista itsemääräämisoikeutta.**
- **Kehitysyhteistyön rahareikiä tulee karsia, käyttöön uusia toimintamalleja.**
- **Haittamaahanmuutto on lopetettava.**

Finanssi- ja eurokriisi toivat julkisuuteen koko joukon kansainvälisen talouden ja poliittisen järjestelmän kupruja, kuten petolliset asuntoluottojohdannaiset, järjestelmällisen markkinamanipuloinnin sekä talouseliitin ja poliittisten vallankäyttäjien keskinäisen suhmuroinnin, jossa veronmaksajat laitetaan maksamaan lasku, mutta syyllisiä ei laiteta vastuuseen.

Katastrofaaliseksi vajonnut tilanne korjattiin pumpaamalla tuhansia miljardeja keskuspankkirahaa ja laskemalla korot nolliin. Kun uusi raha on kanavoitunut pääomamarkkinoille, ne tahot ovat hyötyneet jotka ovat päässeet osalliseksi keinotekoisesta pääomavarallisuuden arvonnoususta, samaan aikaan kun valtaväestö on laitettu säästökuurille. Tämä on ollut paitsi epäoikeudenmukaista, myös aiheuttanut hyvin poikkeuksellisen ja riskialttiin tilanteen markkinoille, mikä sekin tullaan tarvittaessa kaatamaan uudestaan veronmaksajien syliin.

Suomi tarvitsee puoluetta, joka ajaa vain ja ainoastaan Suomen etua ja joka toimii suomalaisten etujen puolustajana ja edunvalvojana. Aikaisemman naiivin politiikan (”hei me tienataan tällä”) vuoksi Suomi on tehnyt itselleen vahinkoa. Esimerkiksi eurokriisissä Suomen saavat Kreikalta ovat jo huvonneet sadoilla miljoonilla, ellei miljardeilla, kun tukilainojen ehtoja on muutettu kerta toisensa jälkeen.

Suomen on kieltäydyttävä jatkossa EU:n ja eurovaluutan yhteisvastuista. Kaikista takausvastuista ja maksusitoumuksia sisältävistä järjestelyistä pitää jäädä pois.

Talous- ja rahaliittoa ei tule syventää. Suomen tulee korostaa markkinakuria ja jäsenmaiden omaa talousvastuuta sekä no-bailout periaatetta. Kaiken varalta, Suomen on syytä varautua myös euroalueen ja taloustilanteen kriisiytymiseen sekä hallittuun euroeroon, jossa Suomen saatavat eivät vaarannu.

Euroopan talousaluetta on uudistettava siten, että tarviden- ja palveluiden vapaaseen liikkuvuuteen ei yhdistetä automaattisesti työvoiman vapaata liikkuvuutta. Työttömyysturvan kaltaisia sosiaalietuuksia ei pidä maksaa Suomen ulkopuolelle.

EU:n varainkäyttöön on puututtava ja erityisesti EU-jäsenmaiden tukia karsia. Nämä suorat tuet muodostavat joillakin jäsenmailla jopa useita prosentteja bruttokansantuotteesta ja ovat huonosti valvottuja ja korruptiivisia. Paitsi että ne käyvät kalliiksi, ne myös heikentävät suomalaisten yritysten kilpailuasemaa.

Suomen ei tule hyväksyä Brexitistä koituvaa Suomen EU-nettojäsensuorituksen kasvua eikä Suomen tule hyväksyä EU-budjetteja, ellei EU:n budjetin kokoa aseteta uudelle alemmalle tasolle tai Suomi saa Tanskan ja Ruotsin tavoin EU-jäsensuorituksen.

Suomen kultavarantojen ulkomailla tapahtuvan säilytyksen riskit on arvioitava. Monet maat, kuten Saksa, Itävalta, Belgia ja Hollanti ovat palauttaneet ulkomailla säilytettävää kultaansa takaisin kotimaahan. Huolia ovat aiheuttaneet muun muassa mahdolliset keskuspankkien lainauskäytännöt ja ”sijoitusriskit”. Peräti 96 % Suomen Pankin kultavarannoista on ulkomaisten keskuspankkien säilytyksessä ja niiden turvallisuus on varmistettava kaikissa olosuhteissa.

Vapaakauppa on elintärkeää taloudellemme ja hyvinvoinnillemme, mutta vastustamme vapaakaupan varjolla tapahtuvaa kansallisen itsemääräämisoikeuden heikentämistä. Siksi vapaakauppasopimuksiin tulee suhtautua varovaisuudella ja esimerkiksi ylikansallista riitojen ratkaisumenettelyä ei saa hyväksyä.

Kehitysapua pitää uudistaa ja ottaa käyttöön perussuomalaisten esittämä kehitysapumalli, jossa rahoittamisesta huomattavan vastuun ottavat yksittäiset kansalaiset ja yritykset verokannustimin. Jatkuvien rahareikien sijaan kehityksen täytyy tapahtua paikallistasolla kestävästi. Määrärahojen valvontaa ja vaikuttavuutta on tehostettava.

Haittamaahanmuutto on lopetettava. Maahanmuuton kustannuksissa tulee ottaa huomioon kokonaisvaikutukset, joita ovat paitsi heikosti työllistyville väestöryhmille tehtävät krooniset tulonsiirrot, myös muun muassa kou-

lutukseen ja turvaviranomaisiin uppoavat lisäkustannukset. Haittamaahanmuuttoa vähentämällä voidaan välittömästi säästää satoja miljoonia euroja, puhumattakaan pitkäaikaisista rasitteista jotka syntyvät heikkenevän sisäisen yhteenkuuluvuuden, laskevan osaamistason ja huononevan huoltosuhteen vuoksi.

ETURYHMIEN ULKOPUOLELLA

- **Etupiirien sijaan suomalaisten intressit etusijalle.**
- **Poliittiset palkkiovirat on lopetettava.**
- **Kaverikapitalismia kitkettävä, yritystuet remonttiin.**
- **Vahvat kotimarkkinat ja pk-sektorin edellytykset ovat parasta elvytystä.**
- **Tavallisen kansan omistuskulttuuria vahvistettava.**
- **Laman uhrien epäoikeudenmukaisuuksia pyrittävä vielä korjaamaan.**

Kansallisen edun puolustamisen lisäksi meidän on puututtava myös yhteiskuntamme omiin taloudellisiin vääristymiin ja rakenteellisten epäkohtien poistamiseen. Poliittisten-taloudellisten etupiirien sijaan talouspolitiikan ytimessä on oltava Suomen ja suomalaisten etu.

Selkeä esimerkki suomalaisesta kaverikapitalismista on yritystuet, jotka tulee laittaa remonttiin. Suomen nykyinen yritystukijärjestelmä on paitsi tehoton, myös moraalisesti väärin. Suuri osa tuista menee muutenkin kannattaville yrityksille ja valuu käytännössä osinkoihin, monesti vielä ulkomaille.

Yritystukijärjestelmän toimivuutta tulee parantaa poistamalla tehottomat tuet kuten tuulivoiman syöttötariffit ja kohdistamalla tukia elinkeinoelämän kehityksen ja uudistumisen kannalta järkevästi. Tavoitteena on yhdenvertainen, kilpailuasemaa ja huoltovarmuutta vahvistava sekä vastikkeellinen markkinaehtoinen järjestelmä. Kehittämisen tulee tapahtua vaiheittain niin, että muutokset ovat ennakoitavissa olevia ja yritykset ehtivät sopeuttaa toimintansa niihin.

Kaverikapitalismin sijaan huomio tulee kiinnittää kansalaisten ostovoiman ja omistajuuden sekä pk-sektorin edellytysten parantamiseen. Tavallisen kansan omistuskulttuurin vahvistaminen tuo taloudellista itsenäisyyttä ja riippumattomuutta, sekä puskureita vaikeita aikoja varten. Vahva kotimarkkina on parasta elvytystä, sillä se toimii ponnahduslautana yrityksille kasvaa ja kansainvälistyä, sekä luo pohjaa kotimaiselle omistuspohjalle.

Ongelmana on se, että pääomatalouden piirissä ole-

ville on luotu suotuisat olosuhteet, siinä missä palkkatyöllä tai tavallisella yrittäjyydellä on vaikea vaurastua tai edes tulla toimeen. Nykyiset järjestelmäpuolueet eivät tule muuttamaan tilannetta, pikemminkin esimerkiksi yritystuet ovat ainoastaan jatkaneet kasvuaan niiden valtakaudella.

Tätä taustaa vasten on syytä kiinnittää huomiota siihen epäoikeudenmukaisuuteen millä perustein leikkauksia on tehty. Muun muassa nuorisotyöstä ja koulutuksesta on leikattu ronskisti, samaan aikaan kun miljardien yritystuista ei oltu valmiita leikkaamaan mitään. Korkeasta verotuksesta huolimatta perusterveydenhoidon resurssointi on rapautunut, vaikka samaan aikaan maksuttomia terveyspalveluja tarjotaan laittomasti maassa oleskeleville.

Tehottomat ja epäoikeudenmukaiset rakenteet kasvattavat verotaakkaa ja jumittavat ihmisiä sekä koko yhteiskuntaa. Siksi on tärkeää tervehdyttää vallankäyttö- ja hallintojärjestelmää sekä tuulettaa koko poliittista kulttuuria.

Erilaiset rälsit on lopetettava. Julkisen sektorin ja julkisomisteisten yritysten ei tule myöntää kalliita hallituspaikkoja, lisäeläkkeitä tai muita suhteettomia etuuksia. Poliittisista virkanimityksistä sekä julkisen ja yksityisen sektorin kaksoisrooleista pitää päästä eroon. Myös kansanedustajien erioikeudet kuten verottomat kulukorvaukset tulee lopettaa ja asettaa samalle viivalle yleisen käytännön kanssa.

Lähipiirikytkökset, päätöksenteon sisäpiiritiedon käyttö ja julkisten hankintojen avoimuus on otettava kriittiseen tarkasteluun, kuten myös erilaiset kotimaiset kartellit ja monopolit. Huomiota tulee kiinnittää myös työeläkerahastojen kasvuun, mikä on johtanut Suomen kaltaisessa pienessä maassa huomattavaan vallan keskittymiseen.

1990-luvun laman vääryys on tunnustettava ja laman uhreille jälkikäteen annettava oikeudenmukainen kohtelu, sikäli kun se vielä on mahdollista. Velallisten oikeudet on turvattava ja samalla on huolehdittava siitä, etteivät samantyyppiset epäkohdat pääse enää toistumaan. Henkilökohtaisen konkurssin mahdollisuus on selvitettävä eikä keltään saa viedä tulevaisuuden mahdollisuuksia aloittaa uudestaan. Pikavippifirmojen koronkiskonta pitää kieltää.

VEROTUS REMONTTIIN

- Asumisen, energian ja autoilun verotusta leikattava.
- Keskituloisten työnteon ja työeläkkeiden verotusta lievennettävä.
- Veropohjaa laajennettava ja tasapuolistettava.
- Yle kulukuurille.

Sivistysvaltion kuuluu yksityisen omistuksen kunnioittaminen ja verovarojen tarkka käyttö. Tämä tarkoittaa sitä, että verotus on pyrittävä pitämään mahdollisimman kohtuullisena, kannustavana ja oikeudenmukaisena.

Veropohjan on oltava laaja, eri tulomuotoja on kohdeltava mahdollisimman tasapuolisesti ja verotuksen porsaanreiät tulee tukkia. Kootun verokertymän suhteen on noudatettava kustannustarkkuutta ja veronmaksumäärää ei saa rapauttaa kohdistamalla varoja yhteiskunnan edun kannalta kyseenalaisiin kohteisiin.

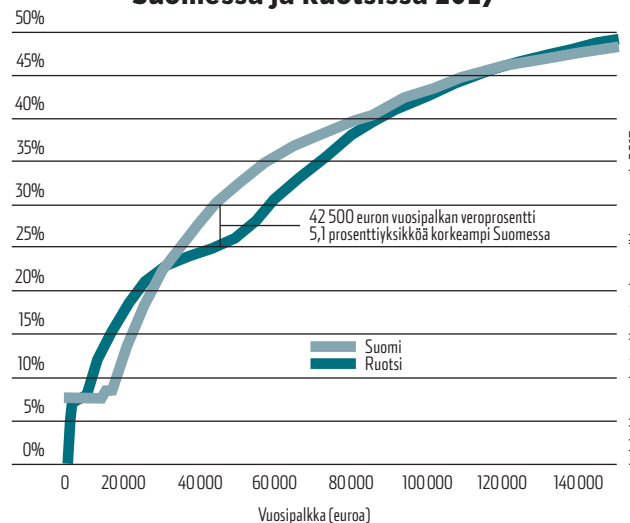
Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Suomen verotusta on kokonaisvaltaisesti uudistettava. Varsinkin korkeaa asumisen, energian ja liikenteen verotusta on leikattava sekä keskituloisten palkkaverotusta kohtuullistettava. Tavoitteita asetettaessa on kuitenkin pidettävä mielessä talousrealismi, ja erityisesti se, että julkinen talous tulee saada tasapainoon.

Välilliset verot kuten ympäristö- ja energiaverot ovat tasaveroja, jotka osuvat kaikista kovimmin pienituloisiin, eläkeläisiin sekä ympäryskunnissa ja haja-asutusalueilla asuviin. Ne myös heijastuvat kohonneissa asumis- ja toimentulotukimenoissa.

Sähkövero on alennettava kohti EU:n minimitasoa ja sähkönsiirtohinnoille on saatava katto. Näin haluamme varmistaa teollisuustyöpaikkojen säilymisen Suomessa ja saada asumiskustannukset Suomessa kohtuullisimmaksi.

Suomi on harvaan asuttu, pitkien etäisyyksien maa. Liikkuminen omalla autolla on varsinkin ympäristökunnissa ja haja-asutusalueilla asuville usein välttämätöntä. Autoilun verotusta on keventämistä. Autoveron poiston seurauksena Suomen iäkäs autokanta nuorensi, jolloin myös autoilun turvallisuus paranee ja päästöt vähenevät.

Palkansaajan tuloveroprosentti Suomessa ja Ruotsissa 2017

Keskituloisten työnteon verotus iskee ankarasti tavalisen suomalaisen ansioihin ja sitä tulee lieventää. Kuten kuvasta näkyy, veroprogressio kiristyy Suomessa selvästi Ruotsia enemmän, kun siirrytään pienipalkkaisesta keskipalkkaiseen työtuloon.

Tämän progression madaltaminen tukee keskituloisten ostovoimaa, sekä parantaa työn vastaanottamisen kannattavuutta, ja siten työllisyyttä ja talouskasvua. Veronhuojennukset on toteutettava asteittain työllisyysasteen kohentuessa ja taloustilanteen mukaan. Pienituloisten työllistymistä ja toimeentuloa voidaan edistää soveltamalla verotusta ja sosiaaliturvaa paremmin yhteen.

Eläketulojen verotus tulee yhdenmukaistaa samalle tasolle kuin vastaavan suuruinen työtulon verotus, eläketulovähennystä kasvattamalla. Tavoittemme on ottaa käyttöön asteittain pieni- ja keskituloisille eläkeläisille painottuva puoliväli-indeksi, jotta näiden eläkkeiden ostovoima säilyisi paremmin. Kansaneläkelaitoksen työmarkkinatuesta perittävää 20 % ennakkoveroa tulee madaltaa ja oikaista myös erilaiset eläkkeiden kaksoisverotuksen ongelmat.

Tavallisen perinnönsaajan ongelmatilanteita tulee korjata. Näitä syntyy muun muassa, kun perijällä ei ole käteisvaroja maksaa perittävästä asunnosta suoritettavia veroja. Lesken ja lasten asemaa tulee selkeyttää. Yritysten sukupolvenvaihdoksissa jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää. Tavallista omaisuutta on verotettu jo moneen kertaan ja perintöveron on vielä yksi verotuksen kerros tämän päälle. Koska perintöveron kertymä on kuitenkin reilut 500 miljoonaa euroa, huomio tulee ainakin ensi sijassa kiinnittää epäkohtien poistamiseen.

Kotitalouksia tulee kannustaa laajemmin säästämiseen ja sijoittamiseen. Kannatamme sijoitussäästötilin käyttöönottoa. Nyt suuri osa suomalaisten varallisuudesta on nollakorkoisilla tiliillä ja pääomatulot ovat keskittyneet vain pienelle osalle väestöä. Sijoitussäästötili voidaan ottaa käyttöön ilman kattoa ja sen sisälle tulee voida laittaa erilaisia sijoitustuotteita sekä listaamattomien yhtiöiden osakeomistuksia, millä luotaisiin pohjaa kotimaisten yritysten alkuvaiheen siemenrahoitukselle.

Osana verotuksen kokonaisuudistusta, on tärkeää laajentaa verotuksen kattavuutta.

Verovapaiden yleishyödyllisten yhteisöjen, suursäätiöiden ja ay-liikkeen tai työnantajajärjestön, määrittelyä tulee korjata siten, että sen mukanaan tuomaa verovapautta ei käytetä hyväksi ja sillä tehdä raakaa bisnestä. Yleishyödyllisten yhteisöjen suuremmista pääomatuloista tulee periä alennettua 15 % veroa. Uudistus koskisi ainoastaan suurimpia yhteisöjä, eikä valtaosaa suomalaisista yhdistyksistä tai säätiöyliopistoja.

Aggressiiviseen verosuunnitteluun ja voittojen kiertämiseen ulkomaille veroparatiiseihin sekä veronkiertoon on puututtava tiukemmin. Myös kaikki Suomen miljardien eurojen verotuet on käytävä kriittisesti läpi ja turhat karsittava asteittain.

Yleisradio on laitettava kulukuurille.

SUOMALAINEN TYÖ JA YRITTÄJYYS

- Työllisyysaste nostettava muiden Pohjoismaiden tasolle.
- Työnhakijan omaa aktiivisuutta tarvitaan, mutta turhaa nöyryytystä ei.
- Yrittäjyyden toimenpidekokonaisuus toteutettava.
- Työvoiman liikkuvuutta edistettävä, samalla asumistukien vääristymät korjattava.
- Työvoiman saatavuusharkintaa tiukennettava, suomalaiset nuoret työnsyrjään kiinni.

Työ ja yrittäminen ovat talouden ja yhteiskunnan peruspilareita. Työllisyys- ja yrittäjyyspakettimme tavoitteena on nostaa työllisyysasteemme muiden pohjoismaiden 75 % tasolle sekä parantaa yrittäjien asemaa. Työ tuo teki-jälleen paitsi taloudellista itsenäisyyttä, myös tunteen yhteiskuntaan kuulumisesta. Yhteiskunta puolestaan hyötyy työntekijöiden työpanoksesta sekä työttömyyteen liittyvien sosiaalimenojen pienenemisestä.

Pakkolaki-seikkailut kuuluvat historiaan ja yrittäjyyden toimintaedellytysten parantamiseksi huomio tulee kiinnittää keinoihin, jotka eivät heikennä yksipuolisesti työntekijöiden työehtoja tai ostovoimaa. Myös elinkeinoelämän innovaatiokyvyn kehittäminen pitää nostaa keskiön pelkkien kustannuskilpailukykytekijöiden sijaan, varmistamaan yhteiskunnan pitkän aikavälin menestys.

Työmarkkinoiden joustavuuden parantamiseksi on lisättävä ja rohkaistava paikallista sopimista, yleissitovuuden tai vastaavan järjestelyn piirissä, huolehtien samalla työmarkkinoiden ennustettavuudesta ja työrauhasta. Erot toimialojen sisällä yritysten välillä ovat suuret ja joustot ovat tarpeen niin yritysten toimintaedellytysten kuin työllistämisenkin kannalta.

Sosiaaliturvaa on uudistettava siten, että kaikenlaisen työn vastaanottaminen pitää olla aina taloudellisesti kannattavaa. Työ on parasta sosiaaliturvaa ja tavoitteena on se, että mahdollisimman harva tarvitsee tukia. Sosiaaliturvan tarkoituksena on, että ihmiset pääsisivät mahdollisimman nopeasti omille jaloilleen, ei tukea elämäntapana tuilla elämistä. Tavoitteena pitäisi olla tukiriippuvuuden vähentäminen, ja tämä onnistuu parhaiten työtä ja toime-

liaisuutta lisäämällä. Esitykset passivoivasta kansalaispalkasta on torpattava.

Sosiaaliturvajärjestelmän pitää olla kannustava ja vastikkeellinen, mutta työttömien kepitämisessä ja nykyisessä aktiivimallissa ei ole paljon järkeä, jos töitä tai järkeviä työllistymiseen johtavia palveluita ei ole tarjolla. Aktiivisuutta tarvitaan, mutta turhaa nöyryytystä ei.

Työmarkkinoilla ja sosiaaliturvassa on otettava huomioon työn luonteen muutos ja perinteisten työurien pirstoutuminen sekä se, että tulevaisuudessa palkitaan yhä enemmän tuloksista kuin tehdyistä työtunneista.

Muuntokoulutusta tulee vahvistaa alan vaihtajille ja aikuiskoulutus on uudistettava vastaamaan yhä nopeampia osaamistarpeiden muutoksia. Palkkatukien ja muiden työvoimapolymien vaikuttavuutta on lisättävä, siten että toimien myötä henkilöt pääsevät paremmin eteenpäin avoimille työmarkkinoille ilman ”tempputyöllistämistä”.

Työllisyyspolitiikkaa ei tule myöskään tehdä perhepolitiikalla, varsinkaan huonolla sellaisella. Lasten ei pidä ”joustavoitua” liian pienenä kodin ulkopuolelle hoitoon tai kasvatusputkeen, vain jotta naisten työllisyystilastoa saataisiin nostettua. Emme myöskään pidä mielekkäänä, että äiti siirtyy hoitovapaalta työttömäksi siksi, että tämän uskotaan kannustavan häntä tai lisäävän tasa-arvoa.

Ehdotamme myös, että selvitetään, voisivatko ammattiliitot maksavat jatkossa ensimmäisen sairauspäivän karensin työntekijän puolesta. Ammattiliitot keräävät rahaa työttömyyttä varten, joten samalla rahaa voisi kerätä ensimmäisen sairauspäivän kattamista varten. Sekä työnantaja että työntekijä säästäisivät ja tämä voisi kannustaa ihmisiä liittymään ammattiliittoihin.

Ulkomaisten työntekijöiden halpatyömarkkinoiden estämiseksi työvoiman saatavuusharkinta on säilytettävä ja ehtoja tiukennettava. Näitä duuneja on varattava erityisesti suomalaisille nuorille työnsyryään kiinni pääsemiseksi. Todellista arvoa luovaa työperäistä maahanmuuttoa edistetään, mutta maahanmuuttoa ei saa avata nettotulonsiirtojen kohteena olevalle matalapalkkaiselle työvoimalle.

Työn ja sen tekijöiden kohtaamiseksi työvoiman liikkuvuutta on edistettävä maan sisällä. Ehdottamallamme muuttoavustuksella kannustetaan työntekijää vastaanottamaan työ toiselta paikkakunnalta. Erityisen tärkeää tämä on kahden asunnon tilanteissa, jossa uuteen työpaikkaan liittyy epävarmuutta työpaikan pysyvyydestä. Työn perässä muuttavat tulee myös vapauttaa asuntokupan varainsiirtoverosta.

Ongelma juontaa juurensa siitä, että asumiskustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti. Asumiskustannusten lievittämiseen tulee pyrkiä eri keinoin, kuten kaa-

voituksella, lisäämällä kohtuuhintaista vuokra-asumista, mutta erityisesti lieventämällä asumisen, liikenteen ja energian verotusta.

Samalla asumistuet ja toimeentulotuet ovat nousseet järkyttäviin mittaluokkiin. Asumistuista tulee karsia elintasolementtejä, joiden varassa kymmenet tuhannet elävät asunnoissa joihin heillä ei ole varaa. Tilannetta on pahentanut maahanmuutto, kun heikosti integroituvat ja tulonsiirroilla elävät maahanmuuttajat ovat pakkautuneet suuriin kaupunkeihin ”lähelle työpaikkoja”, mutta eivät kuitenkaan töihin kyseisiin työpaikkoihin. Nämä asunnot ovat pois niiltä jotka tekevät töitä ja etsivät vapaita asuntoja. Asumistuet vääristävät markkinoita ja kanavoivat veronmaksajien rahaa tulonsiirtoina rakennusliiketoimille ja vuokranantajille.

Yrittäjyyden edellytysten parantamisen pitää olla seuraavan eduskuntakauden pääteemoja.

Suurilla suomalaisilla yrityksillä on ja tulee olemaan erittäin merkittävä asema elinkeinoelämässä. Suomi on Euroopassa kolmen kärkeä suuryritysten suhteen Sveitsin ja Ruotsin ohella, ja suuret yritykset vastaavat pääosin Suomen viennistä.

Työllistymisessä tämän maan pien-, mikro- ja yksityisyritykset tulevat kuitenkin olemaan avainasemassa ja viennin kehittämisessä pk-yrityksillä on eniten kasvun varaa. Kasvuyrityksiä tarvitaan lisää myös, jotta Suomen ohueksi jäänyt keskikoon yrityssektori vahvistuisi ajan myötä. Talouden elinvoiman palauttamiseksi yrittäjyyden toimintaedellytyksiä on korjattava monin eri tavoin.

Yrittäjien sosiaaliturva pitää saada kuntoon, koko yrittäjäperheen osalta. Samalla haluamme puuttua pienyrityksen heikkoon asemaan siinä tilanteessa, että yritystoiminta ei menesty suunnitellulla tavalla. Haluamme lisää konkreettista turvaa yrittäjille – konkurssiturvaa, sosiaaliturvaa ja työterveysturvaa. Yhtenä konkreettisena toimena, ehdotamme, että vanhempainvapaiden kulujen siirtämistä työnantajalta yhteiskunnan korvattavaksi selvitetään.

Myös yrittäjien käytännön oikeusturvaa on parannettava. Yrittäjyys on inhimillistä toimintaa ja tahattomien pikkuvirheiden ei tule johtaa välittömiin sanktioihin verotuksessa tai muussa hallinnossa, vaan tarvitaan joustavuutta.

Ongelma lähtee liikkeelle jo siitä, että ministeriöiden työryhmissä pyörii aina sama porukka, eikä mukana ole yhtään yrittäjää. Lakien säätämisessä pitää aina selvittää yrittäjien kannalta vaikutukset ja ottaa yrittäjät mukaan lakien valmisteluun. Lainsäädäntö on laadittava yrittäjystävälliseksi.

Arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajaa on nostettava ja kohdennettava. Uudistus parantaisi erityisesti palveluliiketoiminnan pienyritysten kannattavuutta ja mahdol-

lisuuksia työllistää. Ehdotamme, että alarajaa nostettaisiin nykyisestä 10 000 eurosta vähintään 20 000 euroon ja samalla niin kutsuttu huojennusalueen katto 30 000 eurosta 40 000 euroon. Tätä pienemmät yritykset voivat kuitenkin vain halutessaan hakeutua arvonlisäverovelvollisiksi. Myös maksuperusteista ALV-tilitysoikeutta on laajennettava ja pakollinen ennakkoero poistettava.

Osana laajempaa verouudistusta, työllistävälle kasvu-yrityksille ehdotamme Viron veromallin kaltaista verokannustinta. Mallissamme pk-yritys, joka palkkaa uusia kokopäiväisiä työntekijöitä on vapautettu yhteisöverosta niin kauan, kun se ei jaa omistajilleen osinkoja. Tämä kannustaisi yrityksiä kasvuun sekä siihen, että voitot suunnattaisiin toiminnan edelleen kehittämiseen ja työllistämiseen.

Myös osuuskuntatoiminta on saatava paremmin tunnetummaksi. Osuuskuntia tulee kohdella yhdenvertaisesti muiden yhtiömuotojen kanssa ja niiden mahdollisuuksia hyödynnettävä tehokkaasti tulevaisuuden toimintatavoissa kuten alustataloudessa.

Kotitalousvähennyksen korottaminen on oiva keino tukea yrittäjyyttä ja työllisyyttä. Kotitalousvähennys on synnyttänyt uutta yritystoimintaa ja sitä olisi syytä saada laajennettua varsinkin sosiaali- ja terveystalalle.

Yrittäjyys on erittäin tärkeä teema ja asiaan liittyy myös lukuisia muita näkökohtia muun muassa rahoituksen, työllistämisen ja käytännön yritystoiminnan osalta.

KILPAILUKYKY KUNTOON

- **Maa- ja rautateiden rapautuminen estettävä. VR:n pilkkominen pysäytettävä.**
- **Energia- ja ilmastopolitiikan käännteellä lisää teollisia työpaikkoja ja lasketaan asumiskustannuksia, sähkövero EU:n minimitasolle ja energiaomavaraisuus turvattava.**
- **Lupasäätelyn ja byrokratian purkutalkoot.**
- **Vientiteollisuus on hyvinvointimme turvaaja. Myös pk-sektorin vienti vetämään.**
- **Elinikäistä oppimista – aikuiskoulutus uudistettava.**
- **Uusien teknologioiden ja innovaatioiden vauhdittaminen, tietopääoma käyttöön.**

Teollisuutemme elää vaaran vuosia. Haluamme varmistaa teollisuustyöpaikkojen säilymisen ja kilpailukykyämme palauttamiseksi tarvitaan lukuisia toimia. Samalla elinkeinopolitiikan on vastattava uusiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin nopeasti muuttuvassa liiketoimintaympäristössä ja teknologiakehityksessä.

Maa- ja rautateiden rapautuminen estettävä

Pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen maassa toimiva liikenneverkko on edellytys elinkeinoelämän toiminnalle ja samalla koko Suomi voidaan pitää asumiskelpoisena. Tieverkkomme yli kahden miljardin korjausvelkaa on alennettava seuraavan eduskuntakauden aikana. Perustieverkosto on saatava parempaan kuntoon ja samalla pidettävä huolta koko liikenneverkkomme edelleen kehittämistä.

Suuria liikennehankkeita varten ehdotamme rahaston perustamista, jossa ovat mukana työeläkelaitokset. Kattamaan kustannuksia ja estämään vapaamatkustamista, ulkomaiselle raskaalle liikenteelle pitää olla käytössä tienkäyttömaksut.

Tärkeät infrahankkeet on toteutettava kattavasti koko maassa, joita tarvitaan elinkeinoelämän, liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta.

Valtion ei pidä tukea heikosti perusteltuja hankkeita kuten Tampereen ratikkaa. Suhtaudumme kriittisesti kaupunkien ”autottomat keskustat” - hankkeisiin ja erityisesti Helsingin sisääntuloväylien muuttamiseksi kaupunkibulevardeiksi. Satamia ohjataan profiloitumaan vahvuksiensa mukaan. Tulevaisuuden liikennetarkkaisu- ja hyperloopin mahdollisuuksia on tutkittava.

Suunnitelmat VR:n pilkkomiseksi ja ulkomaisen kilpailun edistämiseksi on peruttava. Toimivat lentoyhteydet pitää nähdä investointina ja Finnair on pidettävä kansallisessa enemmistöomistuksessa.

Energia- ja ilmastopolitiikan äänne

Realistisella energiapolitiikalla ja ilmastopöimusten epäkohtia korjaamalla saadaan pidettyä teollisuutemme työpaikat Suomessa ja lasketaan asumiskustannuksia. Suomi ei ole ilmastopahis, vaan suurimmat saastuttajat on saatava mukaan myös talkoisiin. Suomen kilpailukykyvyyttä huolehtiminen on samalla hyvää ilmastopolitiikkaa, kunhan Suomen energiantuotanto pysyy vähäpäästöisenä. EU:n ulkopuolelta tulevalle tuonnille olemme ehdottaneet ilmastotullia. Ilmastopolitiikassa ei pidä tehdä tehottomia tai jopa vahingollisia ratkaisuja ideologisista syistä, kuten kahdeksan eduskuntapuolueen viimeaikaisessa päästöso- pimuksessa.

Sähkövero on asetettava EU:n minimitasolle Ruotsin tapaan ja energiaomavaraisuus turvattava. Turvetuotanto on säilytettävä ja kivihiielen käytöstä ei pidä luopua etuajassa, vaan sille pitää ottaa kustannusten ja korvaavien ratkaisujen kannalta realistinen aikataulu. Olemme käsitelleet energia- ja ilmastopolitiikkaa perusteellisesti erillisessä ohjelmassamme.

Lupasääntelyn ja byrokratian Purkutalkoot

Ylisääntelyn ja byrokratian purkaminen on syytä aloittaa heti. Yritysten hallinnollista taakkaa on kevennettävä laatimalla eri sidosryhmien kanssa hallinnollisen taakan leikkauslista. Lupa- ja valitusprosesseja on yksinkertaistettava ja nopeutettava. Lupaprosessit on pyrittävä saamaan mahdollisimman pitkälti yhden luvan ja luukun alle. Lisäksi on siirryttävä käyttämään yhden valituksen periaatetta, aina kun se on kansalaisen oikeusturvaa vaarantamatta mahdollista.

Kokonaan oma lukunsa on EU-byrokratia. Suomen on lopetettava yritystemme kilpailukykyä tuhoava käytäntö, jossa EU-lainsäädännön kansallisessa toimeenpanossa säädetään minimivaatimusten päälle vielä Suomi-lisää. EU-lainsäädäntö tulee toimeenpanna lähtökohtaisesti minimivaatimusten mukaan ja kansalliset joustot täysimääräisesti.

Kuntien hankinnoissa on pyrittävä käyttämään enemmän paikallista tuotantoa. Lähiteollisuutta tulee tukea hiilineutraalisuudenkin takia, jolloin vältetään rahtikusannuksia ja kuljetusten päästöjä.

Vientiteollisuus on hyvinvointimme turvaaja - myös pk-yritysten vienti vetämään

Suomalaisten pk-yritysten vienti laahaa pahasti jäljessä keskeisiä verrokkimaitamme kuten Ruotsia, Tanskaa, Englantia ja Hollantia, joiden pk-sektorin osuus viennistä on huomattavasti suurempi.

Vientiverkostoille keskeisissä kohdemaissa on annettava riittävästi resursseja ja julkisen sektorin rinnalla on käytettävä yksityisiä toimijoita. Liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntäminen ei saa jäädä kiinni siitä, että kriittisissä kaupan solmukohdissa ei ole henkilöitä, vaikka samalla Suomessa julkinen sektori on pullollaan erilaisia hallintovirkoja.

Elinikäistä oppimista - aikuiskoulutus uudistettava

Pitkällä tähtäimellä Suomen menestys perustuu koulutettuun ja osaavaan työvoimaan. Työvoiman osaamistarpeiden kannalta keskeinen muutostarve koskee varsinkin aikuiskoulutusta, jota on uudistettava kokonaisvaltaisesti

vastaamaan nopeasti muuttuvien työmarkkinoiden vaatimuksia ja elinikäisen oppimisen tarpeita. Olemme kirjoittaneet näistä muutostarpeista enemmän koulutuspoliittisessa ohjelmassamme.

Uusien teknologioiden ja innovaatioiden vauhdittaminen

Teknologia ja liiketoimintaympäristö muuttuu nopeasti globaalin kehityksen myötä. Vahvuuksista huolimatta Suomella on tuotekehitys- ja innovaatiotoiminnassa kapeikkoja, joita tulee paikata. Korkeakoulujen ja yritysten yhteistyötä sekä osaamisen kaupallistamista tulee kehittää.

Keskeistä on innovaatioita tuotteistavien yritysten ja teknologiateollisuuden toimintaedellytysten turvaaminen. Tämä edellyttää erityisesti rahoitussektorin kehittämistä kasvavien startup - yritysten tarpeisiin. Tutkimus- ja innovaatioasioiden käsittelyä tulee vahvistaa maassamme osana elinkeinopolitiikkaa. Meillä on paljon potentiaalia, joka jää huonon koordinoinnin vuoksi hyödyntämättä.

Digiratkaisut ja tietopääoma käyttöön

Data on digitalisoituvan liiketoiminnan raaka-aine, mutta julkisella sektorilla tieto ei ole kuitenkaan usein hyödynnettävissä. Tiedon pitää olla yhteiskäyttöistä kansallisesti eri tasoilla, tinkimättä ihmisten yksityisyydensuojasta tai tietoturvasta. Tietopääoma (kuten genomitieto) on myös kansallisvarallisuutta, jonka kontrolli tulee pitää omissa käsissä ja alan osaaminen ja kehitystyö Suomessa. Kyberturvallisuudessa, tekoälyn, neuroverkkojen, koneoppimisen sekä esineiden internetin teknologioissa Suomen tulee olla kärkikaartia.

Tarvitaan valtionhallinnon digiloikka tehostamaan ja virtaviivaistamaan hallintoa. Muun muassa Sitra on nostanut esille ihmislähtöisen datatalouden tulevaisuuden merkitystä. Suomella on mahdollisuus toimia edelläkävijänä ja luoda esimerkiksi lohkoketjuteknologian ratkaisuja uusiksi standardeiksi.

Ministeriöitä ja hallinnonaloja tulee pystyä johtamaan enemmän asia- ja ilmiökohtaisesti, ei sektorikohtaisesti silloittain. Ilmiöpohjaiseen budjetointiin ja päätöksentekoon siirtyminen mahdollistaa strategisemmän, pitkäjänteisemmän ja yhtenäisemmän johtamiskulttuurin, jolla päästään nykyistä tehokkaammin vaikuttaviin lopputuloksiin.

KANSALLISVARALLISUUS ON PIDETTÄVÄ OMISSA KÄSISSÄ

Kansallisvarallisuudestamme on huolehdittava, oli kyseessä sitten julkisomisteiset yhtiöt, infra tai luonnonvarat. Yhteiskunnan kannalta kriittinen infrastruktuuri kuten sähköverkot ja liikenneverkot on pidettävä julkisessa omistuksessa. Luonnollisia monopoleja ei saa myydä.

Ulkomaisia investointeja on edistettävä, mutta yritysosojen kontrollia on tiukennettava kokonaisturvallisuuden ja korkean osaamisen kannalta keskeisten yritysten suhteen. Myös rahoitusmarkkinoihin kohdistuvien vakavien häiriötilanteiden varalle tulee rakentaa toimintavalmiutta.

Suomen mittavien luonnonvarojen merkitys tulee vain kasvamaan resurssiniukkuuden myötä.

Kaivosteollisuus on tulevaisuuden ala sekä vientieurojen tuojana, että työllistäjänä. Kaivannaisteollisuudella on lupaavat näkymät Suomessa ja maaperästämme on löydetty miljardien arvosta uusia malmeja. Suhtaudumme kaivostoimintaan myönteisesti, mutta kaivosyhtiöt tulee kuitenkin saattaa selvemmin vastuuseen luonnolle

ja varsinkin vesistöille kohdistuvasta haitasta. Kaivoslakia on muutettava siihen suuntaan, että yhteiskunta, yhteisö ja maanomistaja hyötyvät enemmän kansainvälisten yhtiöiden louhimista mineraaleista. Myös kaivosyhtiöiden kotimaista omistuspohjaa on vahvistettava.

Puhtaat vedet ovat suuri kansallisvarallisuutemme, jonka arvo on mittaamaton. Tämä ”kirkas kulta” on pidettävä omassa hallinnassa, eikä vesivarantoihin liittyviä oikeuksia pidä missään olosuhteissa vaarantaa tai antaa pois omista käsistä.

Velvollisuutemme on suojella ja säilyttää kansallissomaisuuttamme jälkipolville.

PERUSSUOMALAISET